

وقت مطالعه آرمان‌ها: اول

جامعه‌ی زنده و رو به حرکت، با "چالش" مواجه است. در حرکت است که چالش‌ها به سراغ انسان می‌آید. انسانی که در پای قله‌ی کوه ایستاده و از همان پایین، صرفاً به قله نگاه می‌کند که با مسئله و چالشی مواجه نیست. در مسیر رفتن به سمت قله است که چالش‌ها به سراغ انسان می‌آید. چند صباحی از شکل‌گیری جامعه‌ی نبوی نگذشته بود که "جنگ بدر" بر آن تحمیل شد و پس از آن هم جنگ‌ها و چالش‌ها پشت سر هم. انقلاب اسلامی هم همین‌طور، ایران تازه از منجلاب زمان پهلوی نجات پیدا کرده و عزت یافته بود که درگیر آشوب‌های ساخته‌شده توسط گروهک‌های معاند داخلی شد. پس از آن، جنگ سخت نظامی با رژیم بعث آغاز شد و در عین حال، تحریم‌های اقتصادی که بعدتر ابعاد بیشتر و گسترده‌تری نیز به خود گرفت، از سوی دشمنان بر جامعه‌ی ایران تحمیل شد. این اما پایان ماجرا نبود و تا به امروز نیز، این چالش‌ها هم‌چنان ادامه دارد.

حمایت از کالای ایرانی
تابلوساسی
انعکاس آخرین تحلیلهای و مواضع رسانه‌ی ما و جریانها
BASIRAT.IR

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه / سال پنجم / شماره ۶۵۴ / شنبه ۲۵ تیر ۱۳۹۷

چرا آقای ولایتی پیام را به پوتین رساند؟

بصیرت: سفر دکتر ولایتی به مسکو در چارچوب مباحثی در سطوح راهبردهای کلان بین طرفین صورت گرفته است. آنچه مسلم است سفر دکتر ولایتی به روسیه نشان می‌دهد که تلاش‌های دیپلماتیک سایر کشورها از جمله غربی‌ها و بازیگران منطقه و همچنین رژیم صهیونیستی از کارآیی لازم برخوردار نبوده است. بنابراین در بحبوحه رایزنی‌های دیپلماتیک به نوعی سفر دکتر ولایتی ابتکار دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود و در این برهه زمانی سوالی که مطرح است این می‌باشد که چرا آقای ولایتی این پیام را به پوتین رسانده است؟ ۱. شرایط حساس و پیچیده‌ای که جمهوری اسلامی ایران در تعاملات بین‌المللی از جمله مسائل منطقه‌ای، جمهوری اسلامی تصمیم گرفته در سطوحی فراتر پیام خودش را منتقل کند. ۲. ارسال این پیام و انتخاب دکتر ولایتی به عنوان مشاور رهبری به جای وزیر امور خارجه می‌تواند این پیام را داشته باشد که رابطه با روسیه برای جمهوری اسلامی ایران از توجه و اعتبار ویژه‌ای برخوردار است. به همین دلیل مقام معظم رهبری در چنین شرایط حساسی ارسال این پیام را به فردی واگذار کرده که از لحاظ جایگاه و منزلت فراتر از شخصیت وزارت امور خارجه قرار دارد که ممکن است در آینده دچار تغییر و تحول در دولت‌ها شود. به هر حال ولایتی به عنوان مشاور مقام معظم رهبری تقریباً جایگاه ثابت و مستحکمی در سال‌های گذشته داشته است. ۳. دیدگاه‌های آقای ولایتی نسبت به توسعه راهبردی نگاه به شرق هم نسبت به دیدگاه افرادی که تمایل بیشتری برای برقراری رابطه با غرب دارند باید در نظر داشت. دکتر ولایتی به عنوان فردی که پیام را رسانده قابل توجه می‌باشد چون معمولاً در مأموریت‌های دیپلماتیک فارغ از این که خود پیام چیست این که چه کسی حامل پیام هست دارای اهمیت می‌باشد؛ بنابراین انتخاب فردی که دیدگاه مثبتی نسبت به رابطه با روسیه و نگاه راهبردی به شرق دارد از این حیث قابل تامل می‌باشد.

توهم مهار تورم با دلار ارزان

دنیای اقتصاد: دولت باید یک‌بار و برای همیشه بداند که تورم را با نرخ ارز نمی‌توان و نباید کنترل کرد. هزینه مهار تورم با ابزار نرخ ارز بسیار زیاد بوده و قطعا به اتلاف منابع ارزی خواهد انجامید. مهار تورم راهکار علمی خود را دارد به این ترتیب، بهانه تورم برای عدم قیمت‌گذاری ارز در بازار تنها ابزاری است که بتوان به کمک آن از ناکارآمدی سیاست‌گذاری اقتصادی دفاع کرد، به هر حال با توجه به وضعیت اقتصادی مردم، نقش کالاهای اساسی در تامین ضروریات زندگی انکارناپذیر است، پس سیاست‌گذار بحق نگران این موضوع است که با سپردن قیمت‌گذاری ارز به بازار، قیمت این کالاها، که اغلب وارداتی هستند، افزایش خواهد یافت و بسیاری از مردم در تهیه آنها دچار مشکل خواهند شد. راهکار اقتصادی در این شرایط، تخصیص و قیمت‌گذاری ارز توسط بانک مرکزی نیست، بلکه تخصیص یارانه به واردکننده این کالاها است. سیاست‌گذار باید قیمت‌گذاری ارز را به بازار بسپارد و در عوض، در صورت صلاحدید، به واردکنندگان کالاهای اساسی که واردات را با ارز یک قیمتی بازار انجام داده‌اند، پس از واردکردن کالاها و تسلیم برگه‌های گمرکی، یارانه را به شکلی بپردازد که قیمت نهایی این کالاها برای اقشار مردم قابل تحمل باشد. به این ترتیب، سیاست‌گذار، ارز را تک‌نرخ می‌کند، دخالتی در بازار ارز ندارد، از پیداشدن قارچ گونه فساد در معاملات ارزی و تخصیص ارز جلوگیری کرده است و مهم تر اینکه دقیقا یارانه را به گروه کالاهایی اختصاص داده است که از ابتدا درصدد مهار قیمت آنها بوده است. متأسفانه پیش‌بینی‌ها و گزاره‌های علم اقتصاد را یا قبول می‌کنیم و به‌کار می‌بریم، یا این گزاره‌ها بر ما تحمیل می‌شوند و البته چندان به اینکه این گزاره‌ها خوشایند ما هستند یا نه، ارتباطی ندارند.

راهبرد «بقای خروج‌پذیر»

وطن امروز: به رغم خروج آمریکا از برجام مذاکره میان ایران و کشورهای اروپایی برای حفظ مهم‌ترین دستاورد دیپلماتیک اتحادیه اروپایی همچنان ادامه دارد. بارصد مطبوعات و ماهنامه‌های داخلی و اظهارات مقامات اروپایی و آمریکایی گویای این هشدار است که آمریکا با همکاری اروپا و حامیان آنها در داخل خطوط القایی مشخصی را دنبال می‌کنند که باید با دید تامل در آنها نگرست. در این باره ارائه پیشنهادات و راهکارها، راهبرد «بقای خروج‌پذیر» با تکیه بر تعامل مجلس و دولت معرفی و ارائه می‌شود. پیشنهادات و راهکارهایی که در مقابل خطوط القایی دشمن باید به آنها توجه کرد، از این قرار است: ۱- تکیه به ظرفیت‌های داخلی و حل مشکلات داخلی تضمین‌کننده قدرت چانه‌زنی در بیرون است. ۲- هر قدر دولت خود را مشتاق تر به حفظ برجام نشان دهد، احتمال نابودی کامل آن و هزینه آن برای ما بیشتر خواهد شد. ۳- طرف اصلی ایران در حفظ برجام که ظرفیت‌های اقتصادی قابل ارائه و اتکا دارد چین، سپس روسیه و کشورهای همسایه ایران هستند. ۴- ایران یکی از مهم‌ترین مسیرهای راهبرد «یک کمربند، یک جاده» چین است؛ راهبردی که اصل اساسی سیاست‌های سیاسی - اقتصادی چین در آینده را شکل می‌دهد. در عین حال یکی از راهگشایترین تصمیمات ایران برگرفته از تعامل دولت و مجلس است به این صورت که همان رفتاری را که آمریکایی‌ها در

زمان حضور ظاهری‌شان در برجام داشتند با آنها انجام دهیم. بر این اساس، ایران «خروج بازگشت‌پذیر» نخواهد داشت و به جای آن راهبرد «بقای خروج‌پذیر» را اتخاذ می‌کند. به موجب این طرح پیشنهادی، مجلس دولت را مکلف می‌کند در بازه‌های زمانی ۱۸۰ روزه نحوه عمل به تعهدات برجامی و بسته پیشنهادی، توسط اروپا را بررسی و به مجلس گزارش دهد. مجلس شورای اسلامی نیز با بررسی گزارش دولت بقای ایران در برجام را تایید یا لغو خواهد کرد. با تحقق این راهکار پاسخ ایران به ماندن یا نماندن در برجام یک پاسخ دفاعی و قطعی نبوده و به تناسب عملکرد طرف اروپایی و حفظ منافع ملی، ایران می‌تواند بر اساس تعامل دولت و مجلس از برجام خروج کرده و به این ترتیب از بن‌بست برجامی رهایی یابد، ضمن آنکه از تبعات ایران‌هراسی و فشار روانی «خروج بازگشت‌پذیر» در امان خواهد بود.

دیپلماسی فرا دولتی برای ایجاد تعادل در مذاکرات برجامی

قدس: در شرایطی که روحانی بنا بر گرایشی که از گذشته به اروپا داشته‌اند و در سال ۸۲ در توافق سعد آباد با مدیریت روحانی نمود پیدا کرد، پس از خروج ترامپ از برجام بار دیگر به کشورهای اروپایی تکیه کرده و تمرکز مذاکرات خود را بر ظرفیت مشخص این ضلع از توافق گذاشته است، در روزهای اخیر بخش دیگری از ظرفیت دیپلماسی کشور که در رده فراتر از دولت تعریف می‌شود پا به عرصه رایزنی‌ها و مذاکرات سیاسی و اقتصادی با ضلع دیگر و قدرت‌های شرقی حاضر برجام گذاشته‌اند تا توازن را دیپلماسی تک محوری دولت بازگردانند. بدین منظور در روزهای پایانی هفته گذشته علی‌اکبر ولایتی مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری در مقام فرستاده ویژه رهبری به مسکو رفت و با ولادیمیر پوتین رایزنی‌های مهمی را صورت داد که خروجی آن تفاهم‌های جدید در حوزه اقتصادی، تجاری، امنیتی و سیاسی با مسکو بر مبنای شرایط جدید و خروج آمریکا از برجام بود. یک کارشناس بین‌المللی در این رابطه با اشاره به لزوم تقویت دیپلماسی کشور در حوزه شرق می‌گوید: یکی از راهبردهای ایران در برابر قلدرمآبی آمریکایی‌ها همسویی و پیدا کردن اشتراکات با مخالفان سیاست‌های این کشور است. بسیار روشن و واضح است که ما در این شرایط می‌بایست برای مقابله با قلدری‌های آمریکا کنار کشورهای قرار بگیریم که با آمریکا درگیر هستند، البته اروپایی‌ها هم با آمریکا درگیر هستند، اما آنها هم در مجموع در کمپ غربی‌ها تعریف می‌شوند و نمی‌توان خیلی روی آنها حساب باز کرد.

دست‌های خالی نتانیا‌هو از مسکو تا هل‌سینکی

جوان: جدا از پیروزی‌های ارتش سوریه در جبهه جنوبی و تقویت امیدها برای تکرار چنین پیروزی‌هایی در جبهه شمالی، دو موضوع دیگر هم در ارتباط با ابعاد خارجی بحران سوریه در روزهای اخیر خبرساز شده است؛ نخست سفر اخیر نتانیا‌هو به روسیه و دوم دیدار پوتین و ترامپ در هل‌سینکی و جایگاه بحران سوریه در آن است. درباره سفر نتانیا‌هو باید گفت: با وجود تبلیغات سنگینی که راه انداخته بودند و از امکان بده و بستن میان روسیه و رژیم صهیونیستی درباره نقش ایران در سوریه سخن گفته بودند، هیچ نشانه‌ای که ناشی از وجود چنین بده و بستانی باشد مشاهده نشد. در خصوص نشست هل‌سینکی نیز باید گفت: هرچند درباره این نشست تبلیغات زیادی صورت گرفته است اما با توجه به گستره

وسیع‌تری از موضوعاتی که میان دو طرف از مسائل داخلی آمریکا و نقش روسیه در انتخابات آمریکا گرفته تا رویارویی با اتحادیه اروپا وجود دارد، بعید به نظر می‌رسد بحران سوریه نقش محوری در این نشست داشته باشد و اگر هم بحث سوریه در میان باشد مقامات روسیه حرف زیادی برای گفتن دارند. از جمله اینکه حضور آمریکا در سوریه غیرقانونی است و علاوه بر این سوریه برای بازسازی کشور و بازگرداندن آوارگان نیاز به حضور در مناطق شمالی و نفت خیز دارد تا بتواند بخشی از هزینه‌های بازسازی را تأمین کند. از این رو به نظر نمی‌رسد نشست هلسینکی بتواند انتظارات رژیم صهیونیستی و دیگر عوامل پروژه ناکام براندازی را از آن تأمین کند و حداکثر نتیجه این نشست برای این عوامل وعده‌هایی خواهد بود که به عرصه سیاسی محدود خواهد شد.

عربستان و گذار تدریجی از اوپک

اعتماد: وزیر انرژی عربستان اعلام کرده که «وظیفه کمیته مشترک وزیران انرژی اوپک و غیر اوپک نه کنترل کردن میزان تولید هر کشوری بلکه تنظیم کل تولید نفت است.» از این سخن، چهار برداشت می‌توان کرد: اول، اوپک دیگر به تنهایی تنظیم‌کننده بازار جهانی نفت نیست. کشورهای دیگر از جمله آمریکا و روسیه نیز به عنوان تولیدکنندگان و بازیگران مهم، حضور دارند و باید نظر آنها را لحاظ کرد. دوم، قدرت اقتصادی کارتل نفتی اوپک، در قیمت‌گذاری انحصاری معطوف به منافع تک‌تک اعضای آن باید تضعیف شود. آنچه اهمیت دارد تأمین انرژی مورد نیاز در سطح جهان است. یعنی هماهنگی بیشتر با اقتصادهای صنعتی تا اقتصادهای نفتی. سوم، جایی برای نگرانی بابت کاهش صادرات نفت ایران بر اثر تحریم‌ها وجود ندارد؛ اعمال فشار اقتصادی با هدف سیاسی. چهارم، اما، عربستان در پی تغییر صف بندی خود نیز هست. جدا شدن تدریجی از صف اقتصادهای نفتی توسعه‌نیافته یا تک‌محصولی و پیوستن به اقتصادهای صنعتی؛ عربستان اقتصاد بدون نفت را برای سال ۲۰۳۰ میلادی هدف‌گذاری کرده است. درآمد ارزی صنعت گردشگری زیارتی و غیر زیارتی و صنعت پیشروی پتروشیمی آن قابل توجه است. در حال شکل دادن به زیرساخت سرمایه انسانی به عنوان مهم‌ترین عامل بازسازی ساخت اقتصادی است. اگر این کشور دچار تلاطم‌های بی‌ثبات‌کننده‌ای بر اثر اصلاحات اجتماعی و اقتصادی و تغییرات در ساخت قدرت و منازعه‌های داخلی مترتب بر آن نشود، به احتمال زیاد، به تدریج پرچم جدایی از اوپک یا سازماندهی همه تولیدکنندگان، در چارچوبی واحد، را برخواهد افراشت. در این صورت، وزن کشورهایی که با نظم اقتصاد جهانی ناسازگار باشند، در تصمیم‌سازی نفتی کمتر خواهد شد و کارتل نفتی جهانی جدیدی شکل خواهد گرفت.

